

Отъ Чепино.

Записалъ Хр. П. Константиновъ.

Ималу един чилѣк сироммах. Трѣгнал, ондан суражим, пу чаршиѣята да трѣси рабута. Катѣ си варвел, срьѣшналь гу един чилѣк зенгинин и го попитал: „а бре Хасане, каде ше идеш?“ — „А бе ша ѣда да прѣсьа нѣкаде леп.“ Зенгининат му рекѣл: „хаѣда вѣрви хас мѣпекана, да ми рабутиш, ес ша ти дам едно желтица.“ — „Хаѣда,“ рекѣл Хасан, и трѣгнале.

Катѣ отишли домѣ му, тузѣкана ага, зенгининат, имѣл три конѣе. Извел ги на двора и рекѣл: „хаѣда сега, Хасане, ехни едина конѣ ти, едина ша ѣхнам ес и едина ша закачам за твоѣа.“

И фанали, ондан суражим, та агата ѣхнал едина конѣ, па Хасан ѣхнал онзи конѣ, па едина конѣ агата заклѣчил за Хасановѣа. Врѣвѣле, врѣвѣле, три дѣнѣа врѣвѣле и слѣзнале, ондан суражим, като ф едѣн ѣар, ама какѣв ѣар? — фногу стрѣмна ѣарчина, — никуѣ не може да се искачи нагѣре.

Тугѣзѣкана фанал агата, та заклѣл едина конѣ. Хасан го попитал: „аго, оти колѣш конѣа?“ Па тоѣ му рекѣл: „ти си глѣѣдаѣ сеѣръ.“ Като заклѣл конѣа, удрал го, зѣл му кожата и рекѣл: „вѣври се сега, Хасане, ф кубурѣната на конѣа, па ше доѣде некѣво пѣле, та ше та крѣпне и ше та занесе тѣм ѣе на горното тепе.“ И тоѣ фанал, воврел се ф кубурѣната на конѣа, па онзи чилѣк, агата, фанал двата конѣа и ги дарѣл.

Седѣл Хасан, седѣл, седѣл, е чи дошлѣ едно пиле ѣорлово, крѣпнало кубурѣната хас Хасана и ѣа дигналу гѣре нат скалѣта, на тепето. Хасан излѣзѣл из кубурѣната и, като се расхѣдил, видѣл, чи там имало фногу конски кокале и чилѣчки глави и кокале. На тази мешка ѣмало и ѣевахѣрьѣ.¹⁾ Тугѣзѣкана, агата рѣкнал: „Хасане бе, ѣа стрѣкули ут там ѣевахѣрьѣ, па ес сѣтнук ша та снѣма. И тоѣ фанал, стрѣкули фногу ѣевахѣрьѣ. Агата натовѣрил и двата конѣа и си отишлѣ.

Хасан остѣнал самѣчак на тепето. Нѣмалу коѣ да го скачи одгѣре. Нѣмалу из дѣ да слезе. Билѣ мешката кату низбардну. Помислил си Хасан: „да сѣгѣа тѣзи, ше ма изедѣт саманѣн кушларѣ — така се казѣвали онзи пѣлета, — ѣллем да врѣвѣа.“ Трѣгнал, ондан суражим, да врѣви. Врѣвѣл три, четри, пѣкѣ, шѣс дѣнѣа и утѣам туку се убѣрнал на низбардно и сѣднал та са влѣчил по каменѣто. Влѣчил са, смѣчел са, лап луп, лап луп, трѣкѣлел са и слѣзнал на увѣта. Като слѣзал на увѣта, било мрѣкнало, било каде акѣам на адѣн сахѣтъа за ноштѣа. Глѣдал нагѣре-надѣлу и видѣл, че нѣкаде огнѣц се свѣтка. Трѣгнал кам огнѣца, врѣвел, врѣвел, и веке туку там стѣгнал, видѣл, чи на срегѣ увѣта ѣмалу чѣтири удаѣ. Испрѣвом му се виждаѣ огнѣца да ѣе адѣн сахѣт далѣч, пак тоѣ врѣвѣл дѣсет дѣнѣа покѣ и зѣѣл ни да врѣви, ни да галчи ѣдгладе. Като стѣгнал вечертѣ до чѣтрите удаѣ, видѣл, чи ф аднѣта ималу старѣц. Тоѣ влѣзал, дѣто бил старѣца, и казал: „сѣлѣам аѣлакѣм.“ Стариѣа чилѣк му казал: „аѣлаѣна вѣлѣакѣм сѣлѣам; седни седни, одѣка си?“ Момакат, като му бил сфанат езика ѣдгладе, гѣуч белѣѣлен му казал: „не дѣѣ ти оногѣа да ма питаш от дѣка сам и какоф сам аѣи . . .“ и помахал сас рѣка кам устата си. И чилѣка са сѣтил чабужѣк, че е гладѣн момакат, та му дал лебѣц и едно стомненѣе вода. Шѣтом хапнал хлебѣц и пиѣнал водѣца, заприказѣвал. Рекѣл: „имашѣ един чилѣк, фана, та ма одѣведе на едно стрѣмна ѣарчина; закла един конѣ и ме вовре в кубурѣната, в лѣша; като седѣах два дѣнѣа, доѣде, ондан суражим, едно пиле, крѣпна ме ф кобурѣната и ме искачи на чѣкѣта; стрѣколих ѣефаѣр ташларѣ, чилѣка си сабра и фана конѣа, отидѣ си. Ес врѣвѣх до тузи; десѣкѣ

¹⁾ „От ѣевахѣрьѣ троха грѣмудка да тѣриш на стѣнѣта, цаѣа нѣш свѣти.“

дене покъ сам пакъувал. Сега, ти ми си бащата, ти ми си майка.“ И останал да спи тазирана вечер.

Собналу сутрента. Гале, пиле. На третиия денъ старецат му казал: „ти се сакалдисваш, ами на ти за дванаесе удаи кључеве, та тузи ще се елендисваме. Ше откључиш тази удаи и ше влезеш; после друга.“ За единяесе одан му дал кључеве, за дванаесетата не му дал кључа. Момакат му рекол: „моля ти са, кузум буба, да ми дадеш и за онази удаи кључа.“ — „За неиа ти не давам кључа, оти мумата тамукана да та види какоф си, не вярвам се,“ му казал стареца. — „Моля ти са, кузум буба, ти ми си бащата, ти ми си майка, ти ми си брат, да ми кључа.“ И старецат, за да не направи думата две, фатил, та му дал и за онази удаи кључа и му казал: „седи тук, дванаесетата удаи да неоткључаш.“ Стариия човек — тои не бил човек като сегашните, не бил текинъ, бил другочешен човек — си утишол.

Момакат си казал: „тои се расийа, онзи човек отиде си, нека да отворя удаита.“ Като утворил, видел, чи две момъ се вбепели вотре. Момите били дъунъб гъзуели. Удаита била кубелина. Като ги видел, исфоркали удоре. Момакат форлил мерак на тех. Сегга веке не седи мирен; туку тапчи, охка, цява, ше умре. Отива тогава и казва на стариия: „буба, тебе лажо не бива, ти ми си бащата; ес откључих тази удаи и видех, две моми са кбепеха вотре; едно слонце е по-хубаво от тех.“

— Хубаво ги си видел, ама те што направиха, като те видеха? понитал старецат.

— Побегнаха.

— Да не бе ходил, ти си лошо направил.

— Рекох да вигъа, какво има; сега ми се иска еднота да фана, казал момакат.

— Ес ша ти кажа, как да ia фанеш, ама не ше може да седи ниско.

— Ти ми кажи, нека ia фана и нека, ако ште, бега.

Тогава старецат му дал акжл: „ти като отвориш вратата, земи ризата и, дето се е соблѣкла на софите, и кѣа грбпала не може да исфрѣка.“ Момакат отишол в удаита и направил така. Онази мома, като видела, че нема риза, рекла му: „не бегам веке, ти ми си веке чилѣк;¹⁾ ама да ми ризата, да се облека, та дето иштеш, там ме води.“ Тои рекол: „не може, ша та вогѣа гола гробала.“ Облекал ia в други дрехи, ризата и не дал. И кѣа, като седне на земѣата, жена; като рипне да бега, ставала гола. И трѣгнала по него. Момакат казал: „хаиде при стариия, тои ми ie като баща.“ Отишли при стареца. Момата му рекла: „ei ббба, тои мене веке ми e мбж, тои ми ie чилѣк; ес него за чилѣк знаia, тои мене за жена знае; ама сеганакбна, моля ти се, кажи му да ма пусне да си йда домѣ; оти, като ма фана, резиль станах.“ Тои рекол: „бйва.“

Фанал онзи момак да трбси, ондан суражим, конъ да iaхне женѣата му. Пак старецат рекол: „бах, не трѣба ти конъ, кѣа ie самѣ конъ, ти ше са чѣшнеш на неia, и кѣа ше та занесе ф селото пре бащата и.“ Тои рекол: „ес имам парѣ, ша фанам конъ на неia.“

— Мѣдемки ше фашташ, ес като немам парѣ, ес ша та занеса, рекла момата.

— Ти не можеш да ме нбсиш мене; то e срамотно от Ббга, ами да си фана едно талига, та да знаiat хбрата, че сам дувѣл гелината с талига.

Зел, ондан суражим, момакат три бѣли меджидѣе от дѣдото, фанал едно талига и iaхнал и тои и гелината му. Оттам веке трбгнал да варви. Побкѣат бил дѣсет дѣнѣа, тои го зел за пѣкъ дѣнѣа. Утишол ф селото пре ббба си, пак ббба му бил нашол ер малѣ.²⁾

¹⁾ Мжжъ.

²⁾ Иманъе намѣрено въ земѣата.

Момакат казал: „боба, доведох тазикана гелина, нема друга кату неја пу дьуньота.“ Бапта му излезал, пригльбдал ја и казал: „сахи,¹⁾ нема друга, каквоту неја. Тугазикана синот казал бобу си сичеу, каквоту билу станалу, откак ја фанал, доде ја довел хас талигата. Баптата казал: „синко, немам кошта, де да ја турим; сеа нема што да правим, ами да доведа масторе да направьат едно хубава удаио; тугазикана ше са жениш; ако не направим хубава удаио, кои как доиде ше ни са смеје, че хубава гелина имаме, а удаио сабрена.“ Онзикана момак казал: „није ше дуведѐм хубави мастуре, да направьат хубава удаио, и като доидат човѐците да не галчѐт: тазикана гелина не прилега да седи ф тазикана удаио.“

Фанали дванаесѐ мастора. — Ама гелинината риза е у него, скрива ја; ха, кѐа да најде ризата ше фѐркне; ама тоја женабѐтин дава ли ризата? Нѐму бил казал старѐцат: „като зарѐвиш некој дувар, вѐври ризата ф темельника.“ И тѐзикана момак, ондан суражѐм, убѐрил еѐдин дувѐр от ветхата кѐшта и, като зафанали дьулгѐрете да гаргѐт дувѐрат, момакат вѐврѐл ризата ф дувѐра, да ја вгаргѐт. Тој казал на масторете: „ша сѐгѐа тѐкавана, дуде искарате дувѐра, да се затрупи ризата вѐнѐре.“ И седѐл там, доде вгардѐли ризата ф дувѐра. Като искарали дувѐрат дѐсеѐ аршиѐна, фанал момакат и направѐл еѐдно удаио. Зафанали двѐкѐата, направѐл и неја. Зафанали да гаргѐт трѐкѐата удаио. Гардѐли, гардѐли, малко било устаналу. Като са мрѐжналу, станала мумата, фанала да глѐда кадѐ бѐните и намерѐсала ризата — момата не била текинѐ, не е била като сегашните моми. Като намерѐсала ризата, фанала, разоборила дувѐра, измокнула ризата и ја надѐнала. Ондан суражѐм, кату надѐнала ризата, фрѐжнала пред момака и му рекѐа: „ако ми си мѐж, ше доидеш да ма трѐсиш, дѐка да сам, да ма намерѐш.“ Форкнала, утишѐла си.

Сеѐ тој дѐ ше ја намерѐи? — Незнѐе. Утишѐл пѐ ф онѐзи касабѐ, дѐту пѐ-напрѐд трѐгнал, пѐ ф тѐзи сукѐк и намерѐл този чилѐк — старѐцат. Чилѐкат му казал:

— А бе дели канѐж! Кадѐ ше идеш, бе?

— А бе ша ја да да трѐсѐа рѐбута да пуминувам, казал Хасан. Чилѐкат му пѐж казал:

— Хаѐда, ес ша та вѐгѐа на еѐдно мѐшка.

— Хубаву, вѐди ма, ама да ми платѐш, оти ес сам сирумѐх чилѐк. Момакат знѐл, че е па тѐзи чилѐк, утпрѐшнѐиат; ама онѐи чилѐк не знѐл, че е момакат утпрѐшнѐиат.

— Ша ти пѐжѐа, казал чилѐкат.

— Колѐу ше ми платѐш?

— Ша ти иѐжѐа еѐдно желтиѐа за три денѐа, повѐче не давам.

— Хубаву, казал момакат, повѐче ти не ѐскам.

— Стѐрили пазарѐж.

Кату гу удвѐл чилѐкат у дума му, фанал три кѐнѐа и му рекѐл:

— Ехни ти тузикана кѐнѐ. Момакат ѐхнал еѐдинат кѐнѐ. Чилѐкат ѐхнал двѐкиѐат, а трекиѐат, пѐ зѐадѐто, привѐрзал за момковѐиѐа кѐнѐ.

Варвѐли, варвѐли, утишѐл па на унѐзи мѐшка. Фанал чилѐкат, агѐта, старѐцат дѐмѐк, и пѐ заклѐл кѐнѐат, дѐто бил привѐрзан за момковѐиѐа. Кату гу заклѐл, удрѐл гу. Момакат му рекѐл:

— Зашто кѐлеш тѐзикана кѐнѐ, дѐту варвѐше?

— Ес гу заклѐлх и удрѐх, а ти ше са мѐшнѐш вѐнѐре ф кубурѐната му, та ше доидѐ еѐдно пѐлѐ „саманѐн кушларѐ“, та ше та вдѐгне и уднѐсѐ там ѐи гѐре на онѐзикана равнѐшка.

Момакат вѐзел ф кубурѐната и седѐл еѐдин сахѐт кадар. Душѐло, андан суражѐм, нуѐи пѐле „саманѐн кушларѐ“, фаналу гу, крѐпналу гу с кубурѐната барабѐр и гу уднѐлу там гѐре на равнѐшката. Тугазикана, момакат излезал ис

¹⁾ Вѐрно, истина.

кубурината и видел, чи ималу фнóгу жеваир ташларж. Ти чо унзи чилék, агата, му рúкнал:

— Хасане бе, ёе! Ффорлѣаи ми жеваир, да тóварѣам двата кóнѣа, та па и ти ше слезéш. Ша ти кáжа, издé да слезéш. И унзикана мóмак рúкнал удгóре ут скалдóта:

— Еи ага! Нузи врéме мина, кугáту ма изнése пóрф пóт, та ти тувáрих два кóнѣа жеваир; ес бех тугáс будалó, сеá нéма за тебе жеваир, сеá прáзен ше си íдеш.

Чилéкат гу напцúвал. Сéтил са, чи е бил утирéшнииат мóмак.

— Ах такóвзикана, унаковзикана, казал чилéкат. Да знáях, че си па ти, штех да си фáна друв чилék, коíту не знáе.

Зенгíнинат ага си утишóл.

Мóмакат седёл, седёл и, като си утишóл агáта, сéднал на тепето и се спúснал надолу таркалештím и си садрáл сичку, оти мешката била лóша — жизаралжк. Слэзнал доле на пулѣаната. Катy слэзнал, пумислил си:

— Хаí анáсана, как ша ида сега пá при тузи чилék, дeту íе била мумáта, и как ша му кáжа?

Фанал тугазикана да варви. Варвел, варвёл, изварвёл десет дeнѣа пóкѣ. Стíгнал па при тузи чилék, при старецат улажék. Стигнал пу акшéмну време и му рекóл:

— Сeлѣам алѣáким, ихтѣáр буба!

— Алеíна вeлѣáким сeлѣам, дели канлж, му кáзал старецат. Зашто си душбл?

— Моíата жалѣба гулéма, агу.

— Ами катy беше унзи пóкѣ душбл тýка и катy крѣпна мумáта и íа удвéде, каквó направи хас нéа тáмукана?

— Фáнах, какту ми каза ти, дьулгёрѣе, да направѣат демéк три удаí; разубóрих едín дувáр и турих ризата на мумáта ф средóта. Седé дeсекѣ дeнѣа. На единадесетиá дeнѣ мумáта намерíса ризата и си íа извади. Катó си извади ризата, надeна íа, фóркна и рече: „акy ми си чилék, ше ма трóсиш; акy да ми не си, не штеш.“ Жéлувам са тебе и плача ти, да ми кáжеш, каде ша нáйда ес тáзикана мума.

Старииат чилék му кáзал: „хаíде сега, ти ше стáнеш уттук и хем ше врѣвиш, хем ше пítаш, саманжн кушларж де сeгбóт.

Мóмакат стáнал и трѣгнал. Врѣвёл, врѣвёл шес дeнѣа, и намерил еднó увó дваесе сахáта шíрева и дваесет сахáта гьольгинó! На средóта имáлу еднó дрѣво; ут пeкѣ стугини гудини билó тузи дрѣво. На тузикана дрѣво имало едно пиле óрлово. Катy лéгнал мóмакат пуд дрѣвóто, натíснала гу дрéмка и заспáл. Тугáзикана слéзлу нузи пíле уд горе, уд дрѣвóту, путíкалу гу и рекло:

— Еи аллахжн кулú, стани, чи ше доíде башта ми, та ше та изеде; íведи се уттук.

Мóмакат трѣгнал.

Орлувуту пíле гу попитало: „ти каде ше íдеш сеа?“

— Хеí, áратлик, хич не питаí, каде ша íда ес. Моíата рабута íе тжí и тжí. И като му распрáвил сичку ут краí ду краí, казал: „ес ша íда там и там да трóсеа таквóс и таквóс пиле.“

И фáнал онзикана мóмак тугáзикана и трѣгнал да врѣви. Врѣвёл, врѣвёл шес дeнѣа и стигнал при други пíлета. Ама такива пíлета, нé текинѣ: наштé са пíлета, дeнѣе са лѣудѣе. Па гу натíснал сон, пá заспáл. Тугáзикана едво от тíзи пíлета — дeту наштé са пíлета, дeнѣе лѣудѣе — гу путíкалу, собудилу ги и му рекло:

— Еи, пубратиме, каде ше íдеш?

— Хич ма не питаí, пубратиме. Моíата жалѣба фнóгу гулéма, че не мога веке да ворвѣа уд жалѣба гулéма, кáзал мóмакат.

— Защо ми не кажеш, кату имаш толкуз гулема жалба? — пупиталу гу пилету.

— Жанум аратлик, фанах, та крѣпнах едно мумá, скрих ѝ ризата и ѝа вгардѣх ф един дувáр. Къá фана, намерѣса рѣзата, измókна ѝа из дувара, на-
дена си ѝа, фбркна и ми рече: „аку ми си мóш. ше ма трóсиш; аку не мѣ си,
не штéш.“

Пилету му казалу:

— Слушаѝ аратлик. ти трéба да идеш да питаш жабáрету,¹⁾ тиé ше та
удведóт на тузи мéсту, дету је тво́јата жена.

Мóмакат варвél, варвél, намерил жабáрету и ги пупитал:

— Пубратиме, тѣи и тѣи ми је рабутата, тѣи и тѣи ма уставиха на едно
тепé, тѣи и тѣи крѣпнах едно мумá, заведах ѝа дома, вгардѣх ѝ ризата ф ду-
вара, къа ѝа намерѣса, надéна ѝа, фрѣжна и ми каза: „аку ми си мош, ше ма
трóсиш; аку ми не сѣ, не штéш.“ И казал мóмакат сичко, што го е било спо-
летéло ду тузѣкана сахат.

Жабáрету му казали: „има там и там опште едно пѣлье; уд нéк пó-стару
нéма; то ше та занесé там пре мумата, чи там ут тузи пѣлье башка друк
никуѝ не хóди пре момѣте.“

Мóмакат варвél, варвél петнаесе дéнѣа пóкъ и стѣгнал до едно дóрву
на сто гудѣни, дету била кóштата на тузѣ пѣлье. Тоѝ легнал на сéнка пут
дарвóту, натѣснала гу дрéмка и заспáл. Катú заспáл, на тузѣ пѣлье детéту
фрѣкналу, слезлу при нéк, пубутналу гу и рекло:

— Еѝ, емишери! Кáлк!

И тоѝ са разбóдил и казал на пѣльету сичко ут краѝ ду краѝ.

— Ами сеа какво ше ми кáжеш ти менекана? Де ша ѝда éзи?

— Ти ше чáкаш туканана, и, ага доѝде башта ми, тоѝ ше та заведé та-
мукана, при момата, чи ут нек нѣкуѝ дрúк не може да хóди там, кáзалу пѣльету.

— Хубаву, ша чáкам, ама да ли нéшту ше ми стори тоѝ? Да ли ше
ми свóрши рабутáта. Да ли нéма да ми стори лóшу?

— Хаѝда, бе жáнѣм, ти се не боѝ! Ес ша му кáжа да та не бáра, чи
твоѝата жалба гулема.

След едѣн сахáт душло тузѣ пѣлье, старуту, при дрúгите пѣльета и рекло:

— Мерѣса ми нéшту кату на чилéшка мрѣша.

Малкуту пѣлье му рекло:

— Ох бабá, не бараѝ гу тóзикана деликанлѣѝа, чи нéгувата жалба гулема;
чи тоѝ је трѣгнал ут два мéсеца пóкъ, та је душéл да та трóси да гу вóдиш
при мумáта; тоѝ са уздáва на тебекана, ти да гу удведéш при мумата, дету је
пубéгнала.

— Мáдемки е такá, вас тво́ја гарбѣна²⁾ штех да го ѝзѣам, ама на ли
тѣи вѣкаш да гу вóгѣа, тáзикана вечер ни е мусефирин.

Старуту пѣлье фрѣкналу надóлу, слéзлу, нагрáбилу мóмакат и гу уд-
нэслу горе на гнездóту. Дарвóту билó фногу висóку; уд земьóта ду гнездóту
ималу три хилѣди рáскрача; тóлкус билó висóку. Мóмакат бил мусефирин
на пилетата. Кату сóвналу, старуту пѣлье излéзлу уд гнездоту, исфрѣкналу.

Млáдуту пѣлье заплакалу на мóмака, и момака заплакал на млáдуту пѣлье:

— Какво стори ти хас мéнека? Боба ти ма изнэсе тука. Езикана ѝштех
да ѝдим да трóсим онáзи момá, на башта ти ма изнэсе туканана.

— Мóлчи, аратлик, мóлчи, рекло млáдуту пѣлье. Пóчакаѝ кóлку с пулвѣна

сахáт, бóба ми ше доѝде и ше та уднесé при мумáта.

След пулвѣна сахáт душло старуту пѣлье и рекло на мóмакат: „чушни са

сегá ваз гарбóт ми.“ Тоѝ васьóднал пѣльету, чúшнал са ваз гарбó му. Тугáс

старуту пѣлье рекло: „стисни си учѣте, и кугату ти рéка „óттури ги“, ше ги

¹⁾ Щъркалѣтѣ.

²⁾ За твой хатърѣ.

стои́ала там, ти нам не си путре́бна; ти си резил ста́нала; ти тре́бе да идеш хас не́к; тузи ти је на касметъа, што́то ти је Алла́х напи́сал: и ко́лку касмет, и ко́лку нефес ше има́ш; ни́е не мо́жем повеч да ти даде́м. И кату си ду́шло туканана, тре́бе сега и ни́е да идем хас тебекана, да гу трóсим и да та заведе́м.“ И се пумислих тугас, што́ да пра́вѣа: да ли да са óтрувѣа, да ли да са óбуда, чи зер башта ми ма ни рачи, чи ни сòм чиста устанала, чи сам спала при чилéк, та ми са сички кумши́е присмíват; чи ма си ф́анал, та ма си дувéл, па ес сам пубéгнала. И ти хубаве си направил, че си мислил за мене, та ма си демéк мíлувал и си душел да ма троси́ш, та аку мисли Алла́х те́бе да зòме, не́ка напರೆ́т мене да зòме. Ут сега натáтак, ес дивáн ша ти сто́а, играм ша ти гóнѣа. Ама нéшту ша ти ка́жа, аку íскаш уверува́и ме; аку не íскаш, ти зна́еш. Искам да рече́ш на ма́йка ти и на башта ти, да идем на гóскѣ пре ма́йка ми и при башта ми да се гостíм. А то́и ѝ рекòл:

— Нека тугас да по́пита́м ма́йка си, че ес не сме́ја да ре́кам на башта ми. Ша река на ма́йка, а кѣа на башта ми, и, аку рече башта ми, ше идем, аку не рече́, не ше идем.

И рекòл на ма́йка си: „ма́йку, ес ви́кам нéшту да ти ре́ка, да видим ти как ште́ ми рече́ш.“

Па кѣа му рекòл: „сíнку, кажи ми; не де́и са сакандíсва, че éзикана не што́ да ти на́правѣа лафòт два.“

Тугази то́и рекòл: „ма́йко, мо́ята Садифьò иска да иде при ма́йка ѝ и при башта ѝ пу гóскѣ, че ѝ се е на́жалилу, та па ша си до́идем.“

— Синку, нека да пита́м башта ти, да ви́дим, како́в акѣл ша ми даде, та сетне ес ша ти ка́жа.

Попи́тала ма́ката башта му. Рекла:

— А бе, синòт ти иска да иде хас гелината на гости при ма́йка ѝ и при башта ѝ; ти какво ште́ ка́жеш?

То́и се пучудил и пумислил малко, че рекòл:

— Мари же́ну! Как да ти ка́жа? Страх ме е да не остане́ гелината там, да íа не запре башта ѝ и ма́йка ѝ, че сме ни́е по-сиромаси от тех, та, белки да не ни íе бендисала гелината и не ште́ иска да до́иде па́.

Ма́ката казала на синò си, каквото казал баштата.

Тогазика́на мома́кат казал на гели́ната:

— Седифьò! Боба ви́ка: „да не ни си бендисала, та искаш да идем пу гóстѣе и да се не ворне́ш?“ Бобá ми и ма́йка ми се страху́ват и не да́ват да та во́гѣа. Ама ви́ш ти сеганакан, Седифьò, мисли са; аку íскаш да си устанéш там, нема да та во́гѣа; иллем, аку íскаш да идем да се гостим кату лѹдьéту и пак да си до́идем, може, бива да идем.

Тугас башта му рекòл:

— Сíнку, ету тук гелината и ти, и ес и ма́йка ти. Четворицата сме тук. Да си поприказваме сега кату башта, син, ма́йка и гелина наедно. Ес ти пра́вѣам халáл, синку, да идеш хас гели́ната; ама, аку башта ѝ и ма́йка ѝ не íа пуснат да си до́иде, па́ да ми прати́ш един мѣухтѹп. На гелината рекòл: ела тук да се зака́лнеш, че алí ше останеш, али ше си до́идеш. Па кѣа му рекòл:

— А бубá, не мога ти ка́жа никаквò. Сега да ти ка́жа мѹтлака ша си до́ида, не зна́м; па да ти река, не ше си до́ида, па не зна́м. Иллем, да идем сеá до дома и аку останем, ша ти ка́жа и ти да до́идеш и ма́йка ни да доведе́ш. Па лѹ ку ше си до́идем, ше ти пратим един мѣухтѹп да зна́еш.

Ста́рият им дал изин да íдат.

Тугази гели́ната рекòл на мома́ка:

— Ела сега, чу́шни са ти на ме́нека да та з́анеса дома. То́и са чу́шнал, стиснал учи́те, и ветерòт ги духнал. По едно вре́ме, туку му рекòл: „погледни.“ Ага пугльòднал, ви́дел, чи били на тепето нат селòту удгòре. Ф́анали тугазика́на еднò тали́га хас два ко́нѣа, ехнали íа и утишлí при башта ѝ.

Седели два деня кадар. Тугазикана момата реклѣ на башта си:

— Бобѣ! Дали сме дума на маика ни и на башта ни, да им проводим хаберь: а ва ше седим тук, а ва ше си идем. Па тои реклѣ на башта си:

— Синку! Ес не мога да река никак; не мога да та оставя зорла; ти си чужда жена. Аку иска чилекат ти тук да си останеш, ше останеш; аку искаш да си та заведе, ша си та заведѣ. Па кѣа реклѣ:

— Бобѣ! Да доведѣм и тех тук при тебе — демек баштата и маиката на момакат — мојат чилек иска да остане тук.

— Синку! Хубаве е това, ама аку си имате вие там пуминалка да си пуминѣвате, требе па да си идете; па аку немате пуминалка, останете тук. Ес имам и за вас, и за други, и за много хора хлѣп; ес сам ага, зенгинин, дебѣл чилек. Та аку искате, тук ше живѣвате.

Па зѣкѣят му реклѣ:

— А буба! Не рачи ми са да си йда дома. Ние имаме пуминалка, ама тука е по хас рехѣт, по с кулаі, по-лесну.

— Какту ти са ште. Аку искаш, седите. Сичку тебе ша предѣм. Имам едно моску дете и то іе на дванаесе гудини; тузи ми іе за сичката света. Пак имам пекѣ чифлика, та требе да са пригледѣват, а кату си ти тѣк, ше ми пумѣганш; сичку ше е тебе.

— Кату е тѣі, а буба, бундан сура ти ми си бобѣ; каквоту знаеш, тѣі ше правиш. Ес не штѣ да ида при башта ми, казал момакат, зѣкѣят демек, и фанал, та му здравувал рабѣта. И на бабата здравувал рабѣта.

Па рекол на стария:

— Бобѣ! Дѣѣ да направиш аднѣ книга, да іа уднесе едно пѣлѣе на тази и тази мешка да іа пусне, и башта ми ше іа најде на нашија двор; та ше іа преглѣда, што пише вентре.

Старијат зѣл аднѣ книга и казал:

— Казѣаі, Хасѣне, казѣаі ти, как да пиша.

И тои му рекол: „а буба! Пиши на бобѣ фногу сѣлѣам и фногу здраве. Да не чака, чи ша си доіда; ес устѣнах туканака, чи има помин по-рехѣт. Аку искаш, пиши му, да доіде хас маика ми тук. Тиіе нештѣт да доідат, ама хатѣр да им направим.“

Па старијат рекол: — „Хасѣне! Как зѣѣт башта ти и маика ти?“

— Башта ми Мехмет зѣѣт; маика ми — Мѣра.

— За Мехмедѣа имам на главѣта мешка да доіде; па за маика ти, дету мојата жена живѣе, и кѣа има мејдан да живѣе. Неіа по-напрѣт милувам уд мојата женѣ.

И дал на едно пиле тазикана книга и му казали, де да іа уднесе: на тази и тази мешка, на тази и тази капија да іа пусне на двора. И пѣлетѣ чѣпналу¹⁾ книгата, фрѣкналу и уднеслу іа тамука. Пусналу іа на двора и фрѣкналу си назат. Кату са ворналу, пупитали гу: „устѣви ли книгата тамука?“

— Уставих іа, казалау пилету.

Баштата на момакат наполо книгата, приучил іа и рекол на жената:

— Жену! Синѣт ни іе наполо хубава мешка. Тои и гелината хубаве ше пуминуват там, и ниіе тук хубаве ше пуминуваме; па аку искаш, ше идеме и ниіе тамука. Нека седи там синѣт. Кугату забури тои да дупрати книга, ниіе ше му дупратим; па кугату ніе забуравим, тои ше ни дупрати. И утишли там.

Слушана отъ Исмаилъ Вранчовъ прѣзъ 1890 год. от с. Бани. Тои ѣ чулѣ отъ Серески помакъ.

Бѣл. отъ ред. Г-нѣ записѣаѣтѣ не ни обажда, дали почива вѣрху дѣйствителността двојкото написание на нѣкои думи, като *низбардну* и *низбардно*, *хлебѣи* и *лебѣи* и пр.

¹⁾ Лапнѣло, напѣнало.